

A.R. Cordemeyer (1924)

Foto/Coll. A.R. Cordemeyer

André Robert Cordemeyer, geboren 18 januari 1924 in Bussum, studeerde werktuigbouwkunde aan de HTS in Amsterdam en begon zijn loopbaan als tekenaar-constructeur.¹

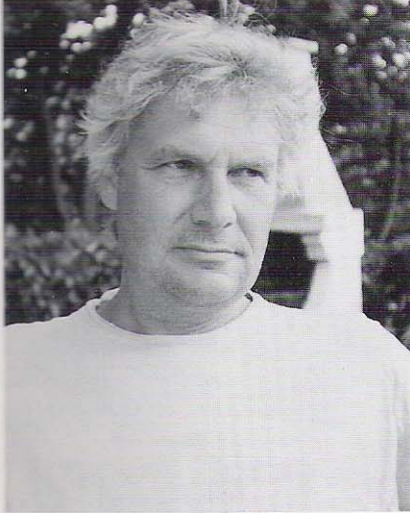
In 1952 werd hij bij beddenfabrikant Auping aangenomen als bedrijfstechnicus. In zijn vrije tijd werkte hij daar aan nieuwe prototypen. Toevalligerwijs is door de heer Van Nierop van warenhuis De Bijenkorf zijn ontwerp voor het bed 'Cleopatra' ontdekt en in productie genomen, met exclusieve rechten voor De Bijenkorf. Na dit succes ging Cordemeyer zich meer toeleggen op het ontwerpvak en heeft hij na een studie industriële vormgeving ondermeer een collectie slaapkamermeubelen ontworpen.²

Zijn baan bij Auping verruilde hij in 1954 voor een loopbaan als freelance industrieel ontwerper. In dat jaar is hij lid geworden van de Kring Industriële Ontwerpers in Den Haag, waar hij jarenlang een bestuursfunctie heeft vervuld. Dit lidmaatschap bracht hem ondermeer in contact met Wim Rietveld. Cordemeyer heeft zijn woning in Apeldoorn door diens vader Gerrit Rietveld laten ontwerpen, alleen de aanbouw heeft hij zelf getekend. Hij heeft daarbij geprobeerd de lijn van Rietveld aan te houden. Rietveld gaf zijn goedkeuring aan de uitbreiding. Mogelijk hierdoor gestimuleerd heeft Cordemeyer enkele woonhuizen in Apeldoorn en Veendam ontworpen.³ Zijn collega Wim Rietveld introduceerde hem bij de firma Gispen. In 1957 ontwierp hij als gastontwerper

samen met Wim Rietveld de polyester fauteuil 416, een van de eerste industrieel vervaardigde kunststof stoelen in Nederland. In juni 1957 volgde hij Rietveld op als freelance industrieel ontwerper. Als zodanig kwam hij ook in dienst van Staalmeubel (1962) en Lips (1963). Tot zijn vertrek in 1976 heeft Cordemeyer vele producten voor Gispen ontworpen en daarnaast adviezen gegeven in het ontwerpteam. Begin jaren negentig kreeg de firma Gispen een miljoenen-opdracht van de Universiteit van Maastricht voor Cordemeyers AZ-ontwerp. (cat.no. 101 en 102).⁴

Op vijftigjarige leeftijd heeft hij zich meer toegelegd op *engineering design*, de ontwikkeling van technische producten en installaties en hun maatschappelijke verbanden. Voor opdrachtgever KEMA, het ingenieursbureau voor alle elektriciteitsmaatschappijen in Nederland, heeft hij ondermeer hoogspanningsmasten ontworpen. In Petten staat nog steeds zijn eerste molen uit een windenergieproject. Anno 1996 woont Cordemeyer voor het grootste deel van het jaar in Spanje. EN

J.J. Jacobs (1947)

Foto/Coll. J.J. Jacobs

Jan Jochem Jacobs, geboren 21 maart 1947 in Hannover, is in 1973 aan de Technische Universiteit in Delft afgestudeerd als industrieel ontwerper. Op 16 april van datzelfde jaar werd hij bij de firma Gispen in dienst genomen.⁴⁰ In de zomervakantie van 1972 liep hij reeds stage bij Gispen. Zijn afstudeerbegeleider, professor Wim Rietveld, raadde hem aan op een meubel af te studeren, hetgeen indertijd ongebruikelijk was in Delft. Maar Rietveld sprak vanuit zijn ervaring in de meubelsector en Jacobs studeerde af op een kantoormeubel.⁴¹

Zijn ontwerpwerk bij Gispen begon Jacobs in een hoekje van het constructiebureau. In 1974 werd zijn (KantoorTuin) KT-meubelprogramma (1973) in productie genomen (cat.no. 105 en 106). Met dit programma, dat de werksfeer in het kantoor beoogde te verbeteren, werd geprobeerd het imago van Gispen op te vijzelen. Zijn lievelingsontwerp, het (SchakelTafel) ST-programma (1974), leidde tot een miljoenenomzet. Andere door Jacobs voor de firma Gispen ontworpen producten zijn het Gispen (Total Privacy) TP programma (cat.no. 108), SB (metalen draagjukken) en diverse kasten- en stoelenseries.⁴² Onder leiding van Jacobs is uiteindelijk

in 1975 een ontwerpbureau opgericht. Eind jaren zeventig kwam er meer structuur in het gehele bedrijf. In 1979 ontstond daarop de Creatieve groep, een samenvoeging van het ontwerpbureau met het Kantoor Planning Bureau, inclusief de publiciteitsafdeling. Jacobs werd hoofd Creatieve groep en kreeg tevens de verantwoordelijkheid over de toonzaal en het opstellen en uitvoeren van het marketing- en promotiebeleid.⁴³

Zijn laatste jaren bij Gispen heeft Jacobs veel gedaan aan het conceptdenken en aan het ontwerpen van het reclamewerk. Naast ondermeer artikelen schrijven, bestuursfuncties vervullen en beurzen en congressen organiseren, is Jan Jacobs tijdens zijn dienstverband bij Gispen ook tijdelijk gastdocent geweest aan de Rietveldacademie in Amsterdam. In 1986 bleef hij nog als adviseur produktontwikkeling aan de firma Gispen verbonden.⁴⁴

In september 1986 werd hij benoemd aan de TU in Delft als hoogleraar in zijn eigen vak van industrieel ontwerpen. EN

W. Rietveld (1924-1985)

Foto in: Mulder 1991, 29

Wim Rietveld, geboren 18 juli 1924 in Utrecht, was het zesde kind van architect-meubelontwerper Gerrit Rietveld. Direct na de ambachtsschool kwam hij in dienst bij Servo Balans, een fabriek voor industriële weegapparatuur. In 1950 volgde hij – na een loopbaan van leerling-tekenaar tot hoofd tekenkamer bij Servo Balans – een driejarige ontwerpopleiding aan de Koninklijke Academie in Den Haag. Deze studie combineerde hij met een baan in de werkplaats van zijn vader.⁶¹ W.H. Gispen, docent aan de Koninklijke Academie in Den Haag, ontdekte in 1953 de kwaliteit van zijn eind-examenwerk en vroeg Wim Rietveld hem op te volgen als ontwerper bij de firma Gispen, waar hij zelf inmiddels niet meer werkte. Tot 30 juni 1957 is Rietveld bij Gispen in dienst geweest.⁶²

Rietveld was vaardig in het afwegen van functie en esthetiek en in het bedenken van eenvoudige productietechnieken. Zijn credo was: 'Goed van vorm, solide, praktisch, goedkoop.' Op 23 maart 1953 was zijn vaste aanstelling een feit en werkte hij bij Gispen mee aan de ontwikkeling van kantoor-meubilair, woonmeubelen en verlichtingsarmaturen (cat.no. 076-078, 080 en 081); ook maakte hij ontwerpen in samenwerking met het Gispen-ontwerpteam (cat.no. 083).

Rietveld werkte veel met rond staal, bij Gispen 'betonijzer' genoemd omdat het heel sterk was. Rietveld introduceerde bij de firma de techniek van het bekleden van schuimrubberen stoelkussens en het persen van multiplex onder verhitting met hoogfrequente elektrische stroom.⁶³

In 1957 ontwierp hij samen met zijn vader Gerrit de koppel- en stapelstoel Mondial (cat.no. 085), die op de Wereldtentoonstelling van 1958 in

Brussel te zien was. In deze samenwerking was Wim Rietveld de verantwoordelijke voor de techniek. De zitschaal van het prototype van de Mondialstoel bestond uit een plaat aluminium die met behulp van acht popnagels vastgezet werd op het frame. De firma Gispen gaf voor een productieversie de voorkeur aan een uitvoering met een zitschaal van polyester. Ondermeer deze beslissing leidde tot de overstap van Wim Rietveld naar firma De Cirkel, een bedrijf dat stalen meubelen en installaties maakte, waar hij tot 1970 is blijven werken.

In 1958 ontwierp hij voor De Cirkel de Oase-fauteuil. Dit ontwerp werd weliswaar niet direct in productie genomen, maar is uiteindelijk een groot succes geworden. Ook de jaren dat hij werkzaam was bij Vicon, een bedrijf in landbouwmachines (1959-1979) waren succesvol.⁶⁴

Rietveld was van 1960 tot 1975 docent aan de Haagse academie en van 1970 tot 1979 aan de voormalige TH in Delft, de laatste zes jaar als buitengewoon hoogleraar bij de tussenafdeling voor industriële vormgeving. Hij begeleidde aankomend ontwerpers, onder wie Jan Jacobs.⁶⁵

Op 25 december 1985 is Wim Rietveld op 61-jarige leeftijd overleden.⁶⁶ EN